

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Böteborgska Magazine.

Torsdagen, den 27 Martii 1766.

Slutet af landstaps ord och talesätt i Bohuslän.

s.

Skifring, samma som byting. Så här som fleresläds tror man, at barn under tiden skifas och utbytas af troll hemligen. Du, din skifringe, säger man til näsewist folk.

Skrydoll, skryden, kraftlig til helsen. Skrydoll to eller häst, mager så at man bara ser skinn och ben.

Skä, Skuf, ogräs i åkren.

Slan, Upslan, upslag i wäderleken.

Slå stutbrat til något, icke bry sig där om.

Slör, neutr. lång mans-halsduk.

Slöskodd. Han är inte slöskodd, han är en tätt och förmögen man.

Smila, Smyla på, lugna af. Det smyler wäl på rättnu. Smylt watn, där ingen sögång är. Smylter.

Snåsa til, förebrå, banna upp, smibba.

Snåsor, bannor. Snela.

Snibba til en, samma som snåsa. Snibbor, bannor.

Snöd, knapp; en snöd half mil. Snöd.

Snyffa til, med ord och åthäswor wredsamme bemöta. Substant. Snyfs. Fick han snyfs? Wil du ha snyfs?

Sawatra, sawalra, prata i wädret.

Sawadder, sådant prat.

Sqwätt, något litet. En sqwätt hö. Sqwätt.

Stint-hal, Stöthel, selfgod, som säger nej til alting och kan wäl göra det sedan.

Stöe. Det står i stöe, på sin råtta ställe. Sätta något i stöe. Fara, löra, ur stöe; fardas flyndsamt. Han kommer ej ur stöe, ur släkten. Watn stöe, skulle där tilgång är på watn.

Stura för något, studsa därwid, betänka sig. Stura.

Swang, mager, bortfallen i bullet. Sväng.

Sy af, dö hastigt, brukas både om folk och så. Imperf. Han så af.

in fören, har förkört.
T.

Taga båten på armarne, säges om den som ej kan segla, af brist på wind, och nödgas at ro.

Talegre, acc. in ult. talesför, färdig i munnen.

Tänge, et tilwuxet nås med tiden, där tillörne gick sö. til er. Galterd-tänge wid Marstrand. Tänge.

Tera, litna. Det terar sig til wacker såd.

Tilbåtten, tiltagsen, färdig at håret på en; en som blandar sig i alting. Tilbåtten at dåna, fallen därför.

Timas. Han rimdes icke. Se Wännas.

Tomrepad häst, en lös häst och utan last.

Torns, åstedunder. Topenan går. Torn.

Trumm, Hunderrumm, nos på hunden.

Trumm.

Truten, utbolnad. Brukas om trä.

Trutn ti.

hursjöka

Wala upp en, pryglå på honom. Wal, för kapp. Val.

Wålsa, holla af, smeka. Wålsa, kärlet. Nu är det ute med den wålsan, med den wånskapen.

Wannmåling, wammåling, en liten stactare, en som knapt kan tala.

Wanpackad. Vånpackad.

Wanråden, willrådig.

Wansett, owist. Det är wansett, det kan hända.

Wända ut wrången, eller, wrångsidan, wetta ut in på sig, finna sig högeligen förtörnad, hånas.

Wara sig, wakta sig. Warsto, Var-skoa. War, qwit at höra och se.

Warp, uprättning i wåf. Warp. Nog har han warpat; hur det då går med wåften: säges om en, som, t. e. upfatt större resning til hus, än han lærer kunna fullbordå. Warp är ock en mängd ihopkastade stenar på marken.

Wårfar, swårfar. Wårmor, swårmor. Wårbror, swåger. Wårsysster, swågerska.

Innan wi wånde ögonen härifrån på något annat, lærer mig wål tillåtas at draga fram et par exempel af landspråkets uttal: **No å ja hungry,** no ska ja gje a, nu är jag hungrig, nu skal jag åta, eller gifwa hånne, nämligen wammen, det är magen, mat. **Då wa e ulycka te wåhl,** det war öfwermåttan wål.

Jag måste wål ock hångra på en wågg i Magazinet den barometer, som jag hittat i Bohuslån:

Nordan Lö,
Frustu Mö,
Och Sunnan klara,
Kan ej länge wara.

Singals,

* Af Commministrarne Herr Arv. Gren i Nyckleby, och Herr P. Andersten på Ljörn, har jag hemtat de uti deras negd, mer än annars i Länet, gängse ord och talesätt.

Wåse, en stactars wåse.

Wela, Weling, en person utan besked, af små krops eller sinnes krafter. En nys upkommen ifrån en sjukdom går och welar. Wela åstad, företaga sig något med ringa framgång.

Wiåsen, widlöstlig i sit wåsende, munn-tåt. Vidåsen.

Wibel, strocksaga, witskepelse.

Widfåring, som wida farit omkring.

Windöga, Glas, fenster i tak eller wågg. Vinduge.

Wulna sig, lifna sig, til bättre hellsa.

Wulnad, wölnad, stic, art, modesh.

Wulen, beskaffad, dan. Surwuler, hurebant, är det? Det är intre så wu-

ler, som det är ryet, icke så fatt som det ser ut. Det smakar surwuler. Wi å

sig karlawulen, kåringewulen. Wrång-

wulen, mörk i synen, aswige sinnad.

Storwulen, stor i sit slag, högmotig.

Mjukwulen, Mjukwulen. Knarrwulen, se öfwantil R:o 12. Med hon m är det illawuler, wålwuler. En wålwulen håst. Förwulen, innerligen glad. Voulen. Vulen.*

Fingals, Konungens af Norven, fäst: teg på Irland emot Konung Swaran. Se N:o 4.

När Fingal landsfigit på Irland at frelsa det emot Swaran, fickade han den gamle Skalden Ullin, at bjuda honom til gäst. Ty han kunde ej förgåta Prinsessan Agandecka, Swarans syster, sin första älskarinna, fastän hon redan war dödd blifwen. Ullin, säger Ossian, „kom med åldriga steg, och talade til Starnos son: O du som bor långt borta, omgifwen, såsom en klippa, med dina vågor, kom til Konungens gästebud, och fördrif dagen i ro. I morgon skole wi säga, o Swaran! och bräcka de ljudande sköldar.“

„I dag, sade Starnos wrede son, bräcke wi de ljudande sköldar: i morgon skal mit gästebud anställas, och Fingal ligga på jorden.“

Alltså kom det strax til blodigt wapnastifte. Fingal med sina söner och menn jagade omsider den styfve Swarans här på flykten; men swarta natten föll in, och gjorde segren ofullkomlig. Ossian säger: „Ekarne gäswogenljud från högderne, och bergen föllo ned för Fingal. Blodig war min Faders hand, när han surrade omkring sit blanka swärd.“ Och om sig sjelf säger han: „Jag gladdes öfver Konungens styrka: många stupade för min arm, och strålen af mit swärd war dödbellig. Mine hår woro då icke så grå, ej heller darrade mine händer af ålder. Mine ögon woro ej inslutne i mörker, ej heller staplade mine fötter i wådjo-loppet.“

Mera härnäst.

Stads-Nyheter.

Inkomne äro Stepparne James Abdison ifrån Lieth med fyrkål, James Layel ifr. Elmouthe med barlast, Thomas Hogg ifr. Lieth med dito, James Halket ifr. Borrosterne med stenkål, James Ogilwy Junior ifr. Lieth med fyrkål, Robert Gill ifr. Aberdeen med barlast, Peter Chambers ifr. Montros med dito, och Weert Weerts ifr. Norden med dito.

Små Kyrko-tidningar.

Prosten och Kyrkoherden i Kongels, Herr Magister Andreas Tranchell, är d. 18 dennes med döden afgången.

I Domkyrko-Församlingen äro födde 7 gosse- och 3 flicko-barn: Wigde David Wefwer och Brita Andersdotter: Döde Consistorii Wakmästaren Fallens Hustru, Cath. Collberg, 58 år, 10 månader och 4 dagar gammal, af tarande sutdom; och 8 barn, af feber, ofödd barn-suka, tillhosta, trösten och slag.

I Tyska Församlingen födde 2 barn.

I Kron-

I Kronhus = Församlingen föddt 1 barn: Wigde Wagnmakare = Gesällen Magnus Lidgren och Eufan Anna Brita Hjort; Handlangaren Nils Ström och Pigan Cathrina Siggesdotter: Döde Läre = Conskaplens Joh. Torstbahl's Hustru, Ingrid Brita Sjögren, 31 år gammal, af watsnot; Soldaten, Anders Beckman, af feber; och 1 barn, af slag.

Kundgörelser.

Igenom offentlig kundgörelse, af den 19 i denna månad, som siffledne Söndag af prediko = stolarne i denna Stadens kyrkor blif utplåsen, har Adle Magistraten uttydt alla dem, som emot Kongl. Majeståts Nådiga Förbud, af den 1 Aug. 1758 och 9 Jan. 1760, i Stadens femte qwarter på de afbrända, men emellan 1746 och 1758 års eldswådor änta ej åter bebyggda tomter, låtit upbygga trä- och korswerks-hus samt sill-bodar, at til underdånigst sölje af Kongl. Majeståts Allernådigsta Bref, af den 10 nästförrwefne Januarii, samma sedan år 1758 upbygde trä- och korswerks-hus samt sillbodar, wid Tretio daler Silfwermynts wite, ofördrögeligen och alrafist inom den Förste nästkommande Junii, ofelbart låta nedriswa och borttaga: kommande i widrigt fall, och där sådant utur att låtes, icke allenast witet hos dem, som treskas, at utsofas, utan ock berörde trä- och korswerks-hus samt sillbodar, uppå ägarne's kostnad, genom Stadens timmermann och arbets-karlar, genast at nedtagas.

Förleden Lördag, eller Jungfru Mariä Bebodelse Dag, insamlades i Domkyrkan här i Staden den Collect, som Allernådigst är bewiljad Frimurare Barn- och Kopp-ymnings-huset härstädes, och besteg sig summan til 1506 dal. 15 öre S:mt, hwar-före samtellige Gifwarne wördsamaste tacksägelse hembäres.

Måndagen efter Påsk, eller den 7 April, klockan 2 eftermiddagen, behagade samtellige Ledamöterna af denne Stadens Sjut- och Begravnings = Cassa sig uppå wanligt ställe, på Nådhus = Salen, inköpa, och sine qwartals penningar jämte för et lit betala; då äfwen de, som i denna Cassa wilja sig inkriswa, kunna det wid samma tillfälle werkställa.

Den 15 nästkommande April kommer, på Stadens Auctions = Kamare, at försäljas nya rusin i sjerdingar och krukor, jämte et litet parti söt- och bitter-mandel.

Gifwes tillkänna, at hos Handelsmannen Herr Carl D. Swensson finnes godt Selser watn, uti ordinaire flaskor med halm omkring, til salu; samt 6 stycken nya sprut-slangar, några 20 alnar hwardera, med sine behörige kruswar, äfwenledes til salu.

På Herr von Sletkens anlagda bränneri, utom Drottning's porten, finnes drank til salu för billigt pris.

Hos Herr And. Barthengren finnes nyligen inkommen extra god lin-olja, samt et parti stoppe = bomull, til billigt pris.

I morgon som är Långfredag, klockan 5 efter aftonsfängen, blifwer åter igen Her-golefes Passions Musique fullstammigt upförd, uti stora Nådhus = Salen. Switket ej bordt lemnas opåmint til tjenst för Respective Ålskar af en Concert, så intagande och så full af andakt, som denna. Billetter erhollas både på Beursen, och wid ingången, för en Plåt stycket, tillika med song = versarne.

Rättelser wid N:o 12.

På 1 sidan, 4 raden, står Joh. läs Jacob På 4 s. i r. står Rahm läs Ram